Hur man bekämpar ett utbrott av Clostridium difficile

Erfarenheter från utbrottet på Höglandssjukhuset 2011-2013

Svensk Förening för Vårdhygien

Studiedagar Conventum, Örebro 2013

Landstinget i Jönköpings län

Vi som deltar från Höglandssjukhuset

- Maria Gunnman, städledare
- Inger Hansen, vårdutvecklare
- Gunilla Wivast, vårdenhetschef

Landstinget i Jönköpings län

Agenda

- Bakgrund
- Hur kom vi till insikt om problemet
- Hur gjorde vi
- Var står vi idag
- Hur går vi vidare

Landstinget i Jönköpings län

Vad är Clostridium difficile?

- En sporbildande bakterie, som förekommer i tarmens normalflora. Sporerna överlever länge i miljön
- Tillväxer i tarmen under antibiotikabehandling
- Vanlig vid antibiotika-associerad diarré
- Sporerna sprids på och kring den sjuke
- Kan leda till pseudomembranös kolit
- Hög mortalitet i grupper med nedsatt immunitet

Läget på Höglandssjukhuset 2010-2011

- C.difficile/pseudomembranös kolit uppmärksammat på medicin- och kirurgklinikerna
- Mortalitet observerades och akuta kolektomier ökade
- Information och utbildning om den kliniska bilden
- Pseudomembranös kolit- utbildning på bakjourskurser
- Långsam diagnostik
- Okunskap om sambanden med vissa antibiotika

Ett arbete i samverkan med många aktörer

Lokalt - Höglandssjukhuset i sin helhet

Landstinget i Jönköpings län - Smittskydd/vårdhygien, Infektionsklinik, Laboratorieförvaltningen, Hälso -och sjukvårdsledningen

Nationellt - bakteriologisk expertis fr a Örebro

Internationellt - erfarenheter från Skottland och Canada

Landstinget i Jönköpings län

Hur upptäcktes systemproblemet med CDI?

1. Snedfördelning av test resultat (1 år Jönköpings län)

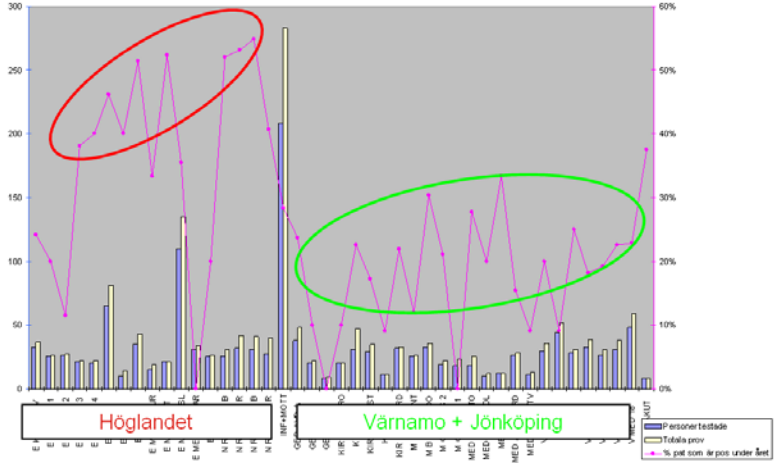

3. Nationella/lokala PPM VRI pekar på CD

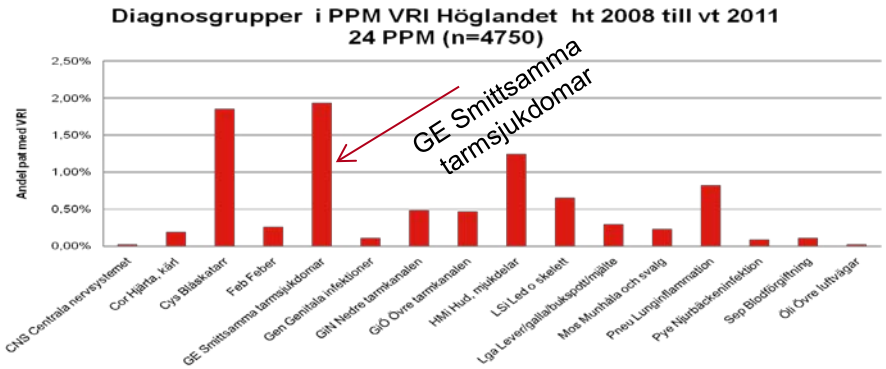

2. Dominant stam?: SMI stamstudier, lokala stamstudier

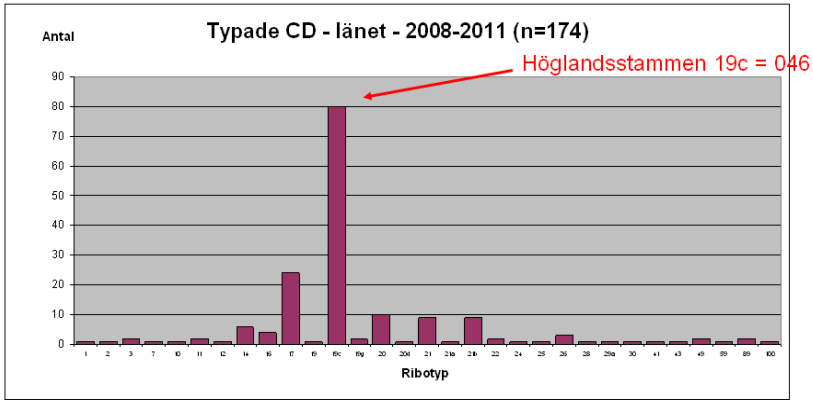

Tack till Torbjörn Norén m.fl, Örebro samt Smittskyddsinstitutet

4. Vårdpersonalens långtidsperspektiv och dramatiska fall

Landstinget i Jönköpings län

Beskrivning av gemensamt arbete för att reducera CDI

Fas 1 2011 04 27 -2012 02 14 Virkon (10 månader)

Fas 2 2012 02 14 -2012 08 30 ....2013 Klorin (6 månader)

Landstinget i Jönköpings län

Start av FAS 1

Gemensamt beslut

april 2011

Medicinskt ledningsansvariga och Smittskyddsläkare, smittskydd/vårdhygien helt eniga om att åtgärd måste vidtas.

Handlingsplan upprättas

Viktig framgångsfaktor för power i arbetet

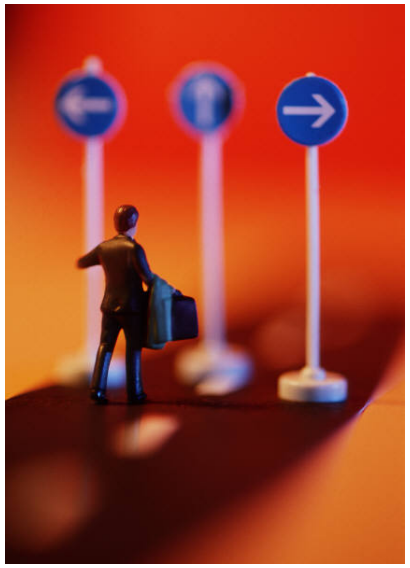

Landstinget i Jönköpings län

Utbrottsgrupp

- Chefläkare
- Smittskyddsläkare
- Hygienläkare
- Verksamhetsrepresentanter
- Vårdutvecklare
- Städledare
- Ekonom
- Sekreterare

Landstinget i Jönköpings län

Information/dialogmöte

- Ledningsgrupp
- Alla vårdenhetschefer
- STRAMA
  - Aulamöte all personal

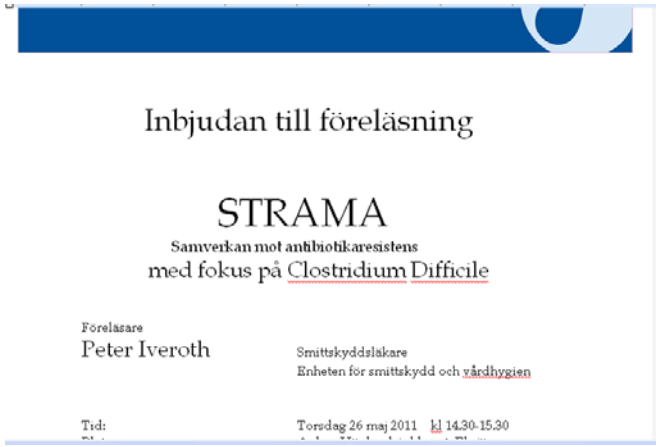

Inbjudan till föreläsning

STRAMA

Samverkan mot antibiotikaresistens
med fokus på Clostridium Difficile

Föreläsare
Peter Iveroth

Smittskyddsläkare
Enheten för smittskydd och vårdhygien

Tid:

Torsdag 26 maj 2011 kl 14.30-15.30

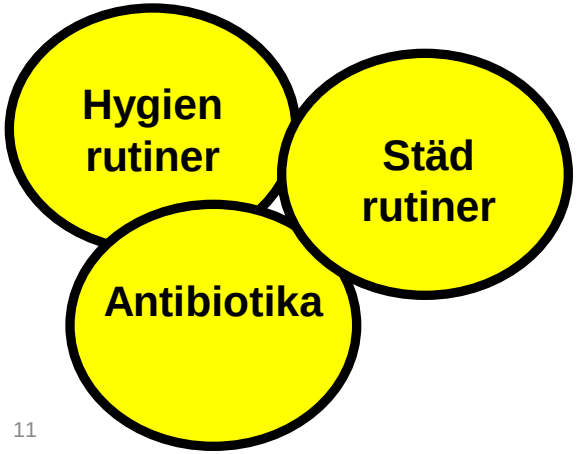

Landstinget i Jönköpings län

Patientfokus/samverkan

Patientfokus

Fokus flyttas i diskussioner från egen verksamhets bästa till

VAD ÄR BÄST FÖR PATIENTEN

Samverkan

Nära samarbete i alla frågor mellan

- städenheten
- vårdavdelningarna
- smittskydd/vårdhygien

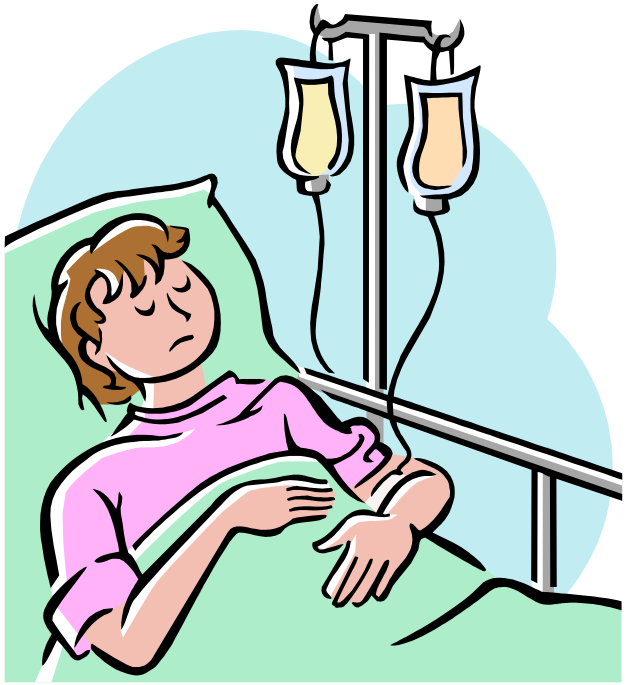

Landstinget i Jönköpings län

Gemensamma aktiviteter (Virkon)

start 20110527

Riktlinjer
CDI -lokalt anmälningspliktig inom sjukvårdsområdet
Snabbdiagnostik införs
Sommarstängda vårdenheter storstädas med Virkon
Utbildningsbehov
Journalgranskning Claforan
Uppföljningsmöten
städproblem helger
Detaljschema VEM gör VAD

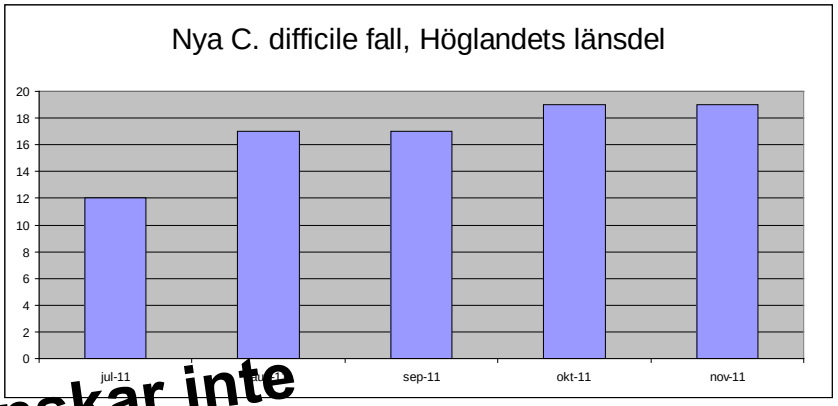

Men antalet CDI minskar inte

Landstinget i Jönköpings län

Miljöodling

Landstinget
i Jönköpings län

Start av FAS 2

Beslut **Klorinstädning** februari 2012

Uppdrag från förvaltningschef till chefläkare

– analysera och föreslå åtgärder avseende utbrott av CDI

- Antal CDI samma nivå
- Cirka 10 nyinsjuknade fall per månad
- Höglandssjukhuset står sannolikt bakom 70-80% av smittspridningen
- Vårdavdelningar akutstängdes

Klorinstädning medförde

ClO^-

(hypoklorit)

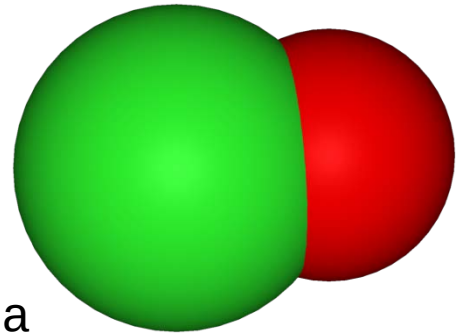

SAMVERKAN
Noggrann planering städavdelning – vårdavdelning

- Organisera förflyttning av patienter - städa tom avdelning
- Införa 7 dagarsstädning - ändra städpersonalens schema
- Anställa städpersonal
- Ta fram riktlinjer städa tom avdelning
- Utbildning städpersonal (specialutbildad för Klorinstädning)
- Organisera Klorinstädning alla sjukhussängar
- Standardisering av daglig damning vårdavdelning
- Slutstädning CDI

Klorinstädning tom avdelning

start 13 april 2012

- Specialutbildad personal
- Skyddsutrustning
- Teststädat

Förberedelse av städ-vårdpersonal tillsammans några veckor före dag 1

Dag 1 Flytta patienter annan vårdenhet
Dag 2 Klorinstädning
Dag 3 Klorinstädning
Dag 4 Flytta tillbaka patienterna

Landstinget i Jönköpings län

Standardisering av utrustning/material

Klorinlåda

Rumsbundet städstativ

Microfiberduk

Informationsskylt besökare/andra befattningshavare

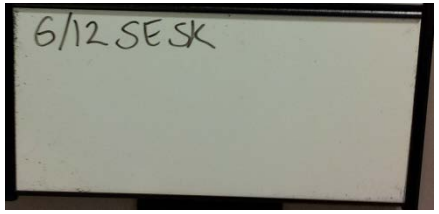

Signering städat senast……

- Vikskärmar mellan sängar- inga draperier
- Korta gardiner

- Informationsmaterial till patient/närstående

Landstinget i Jönköpings län

Uppföljningsmöten hösten 2012

- Klorinstädning klar augusti 2012
  - alla vårdenheter städade (4 mån)
- Resultat
  - positivt
- Nya riktlinjer
  - test under hösten 2012
  - landstingsgemensamma dec 2012
- Städombud
  - varje vårdenhet
- VEM gör VAD lista klar
- Uppföljningsmöten
  - kontinuerligt

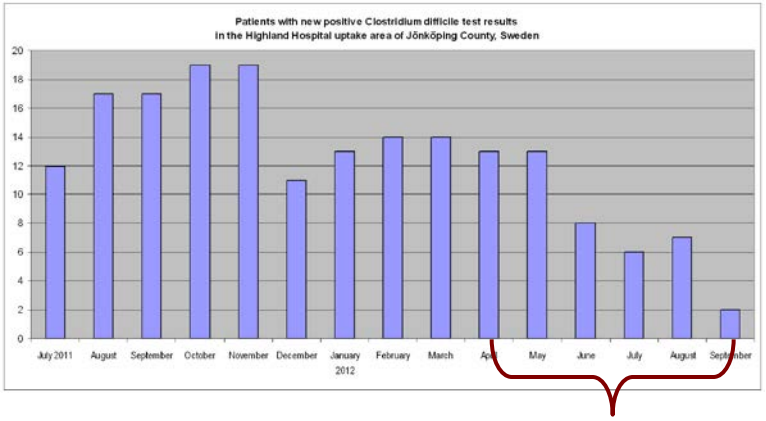

6 månader

Landstinget i Jönköpings län

Patienter med nya positiva *Clostridium difficile* test i Höglandets länsdel

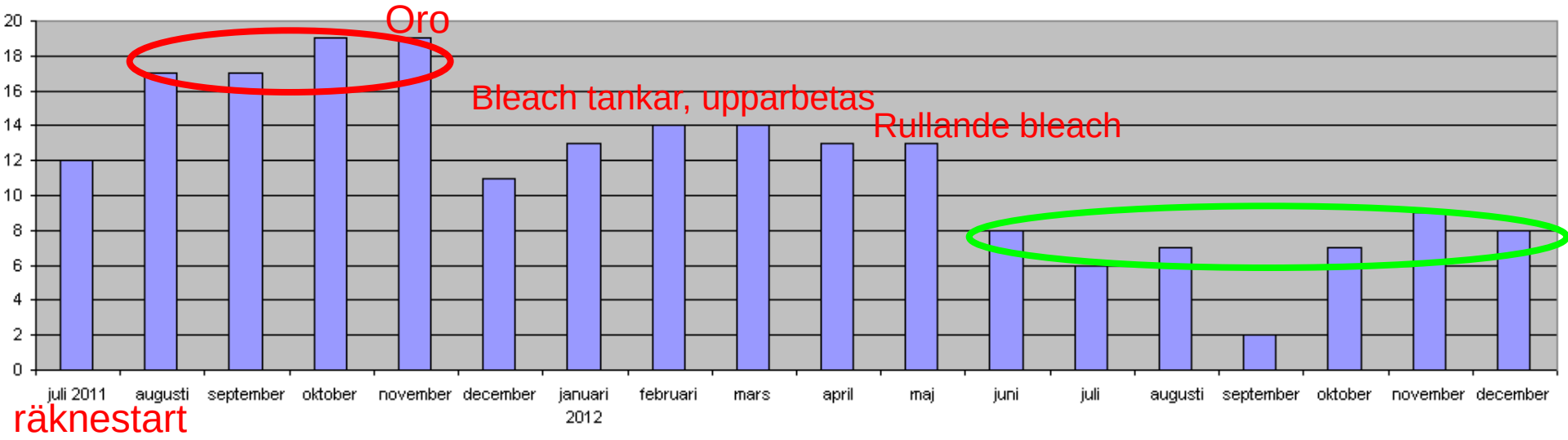

Landstinget i Jönköpings län

Antibiotika

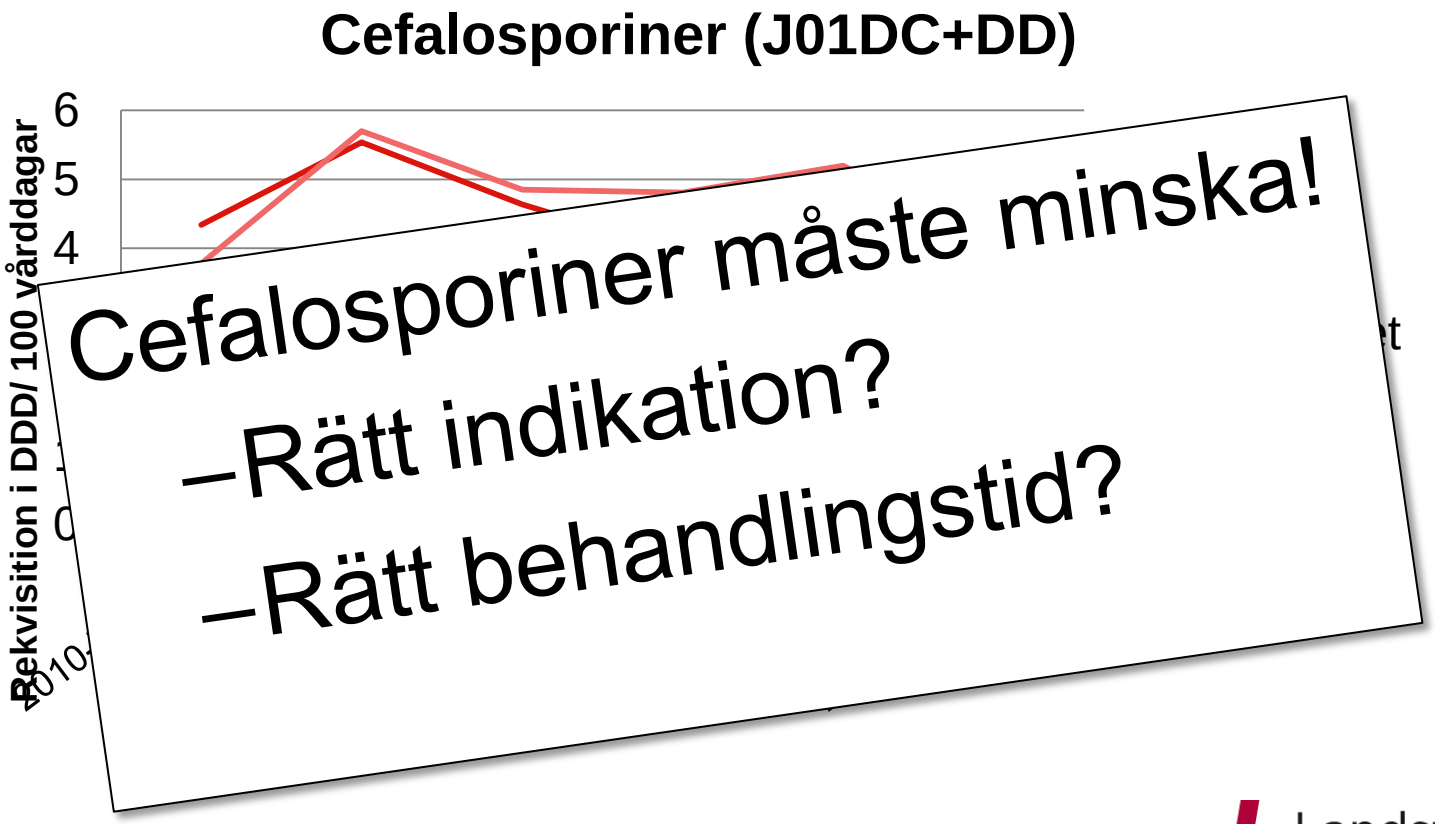

Cefalosporiner måste minska!

–Rätt indikation?

–Rätt behandlingstid?

Landstinget
i Jönköpings län

Resultat

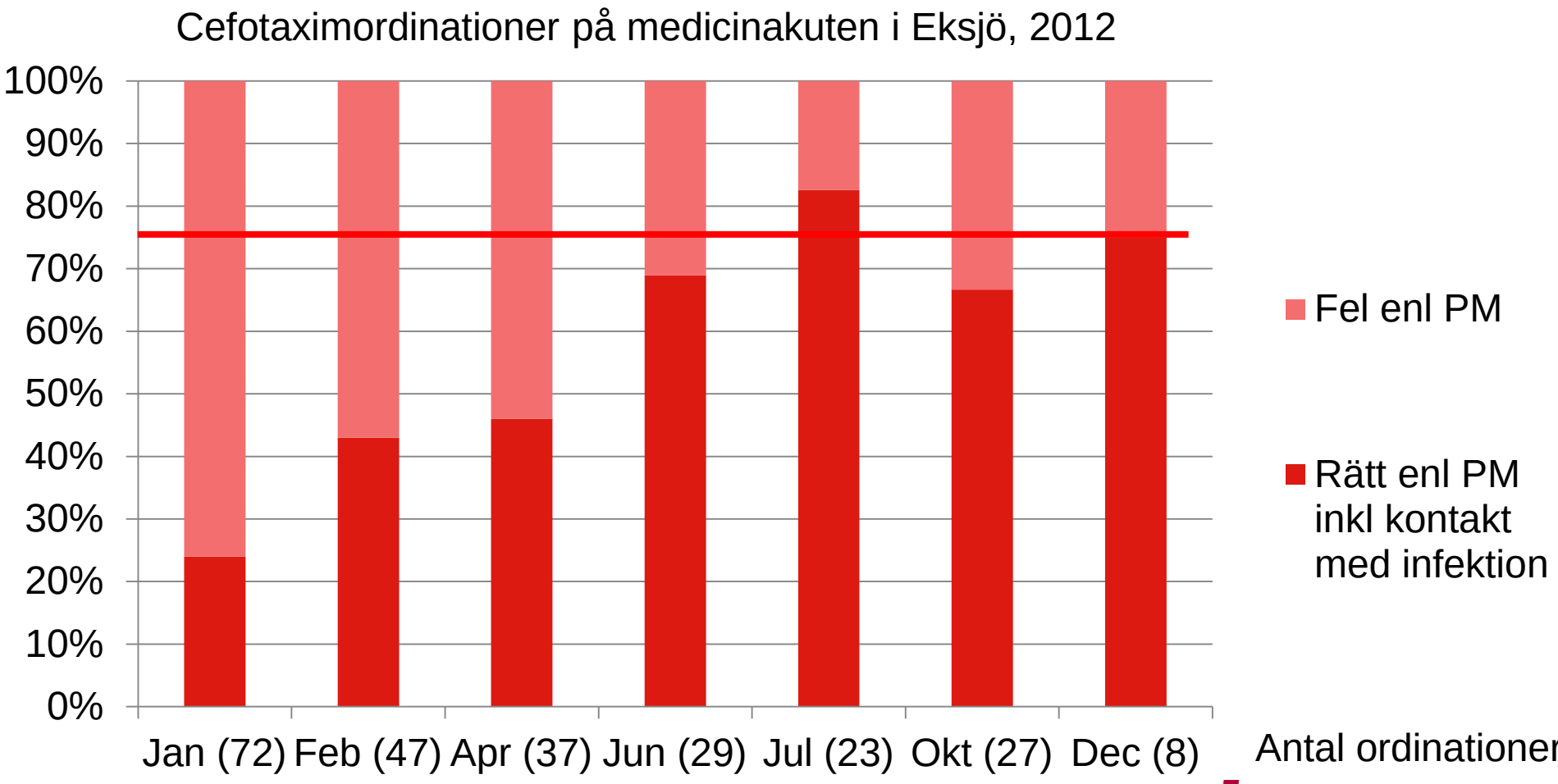

Landstinget i Jönköpings län

Sjukhusassocierade nya CDI-fall per 1000 vårddagar

Nytt fall = inte testats positivt för Clostridium difficile de senaste 8 veckorna

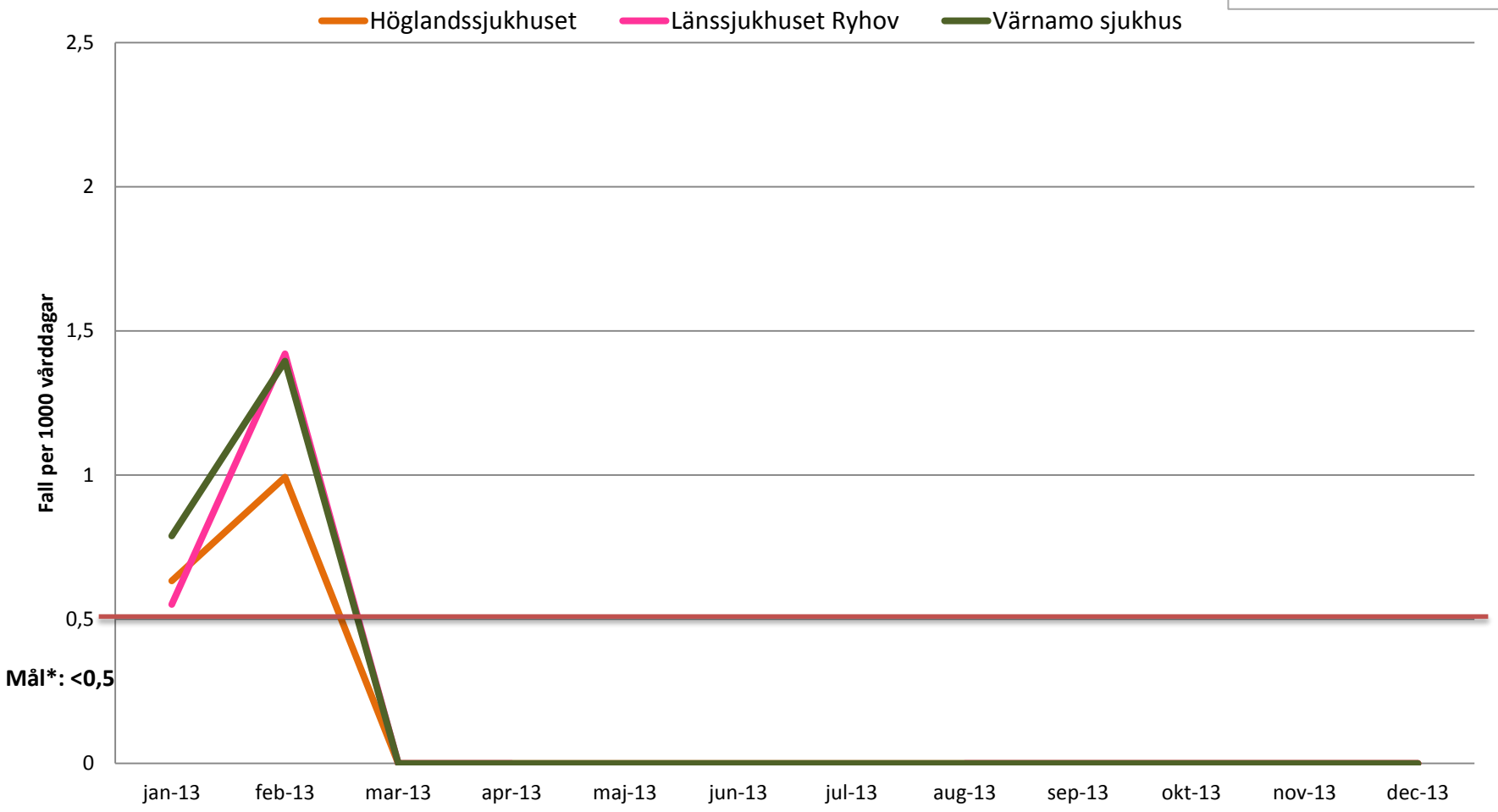

Smittskydd Vårdhygien

2013-03-22

*En pan-europeisk studie (Bauer 2011) visade i genomsnitt 0,98 CDI fall/1000 vårddagar på deltagande svenska sjukhus. Efter det framgångsrika bekämpningsarbetet nyligen i länet anser Smittskydd Vårdhygien att <0,5 sjukhusförvärvade nya fall/ 1000 vårddagar är ett rimligt mål för sjukhusen i vårt landsting.

Bauer MP Clostridium difficile infection in Europe: a hospital-based survey.Lancet. 2011 Jan 1;377(9759):63-73

Landstinget i Jönköpings län

Nya CDI-fall 2013
Höglandets länsdel

Klassificering enligt internationell standard

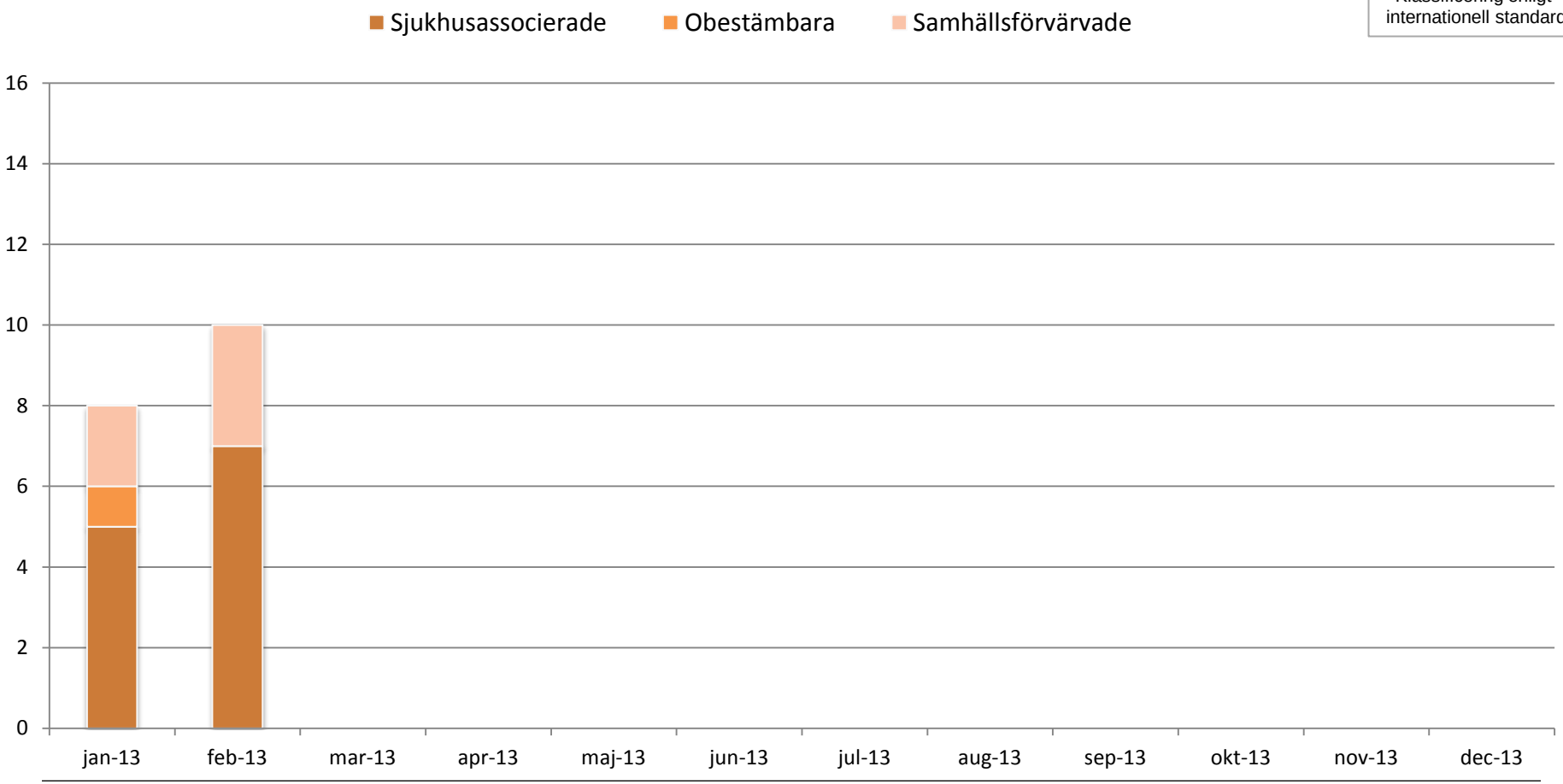

Smittskydd Vårdhygien

2013-03-22

Landstinget i Jönköpings län

Kostnad för CDI baserat på diagnoser i Diver
1 vårdtillfälle=4 extra dygn x 8000 SEK

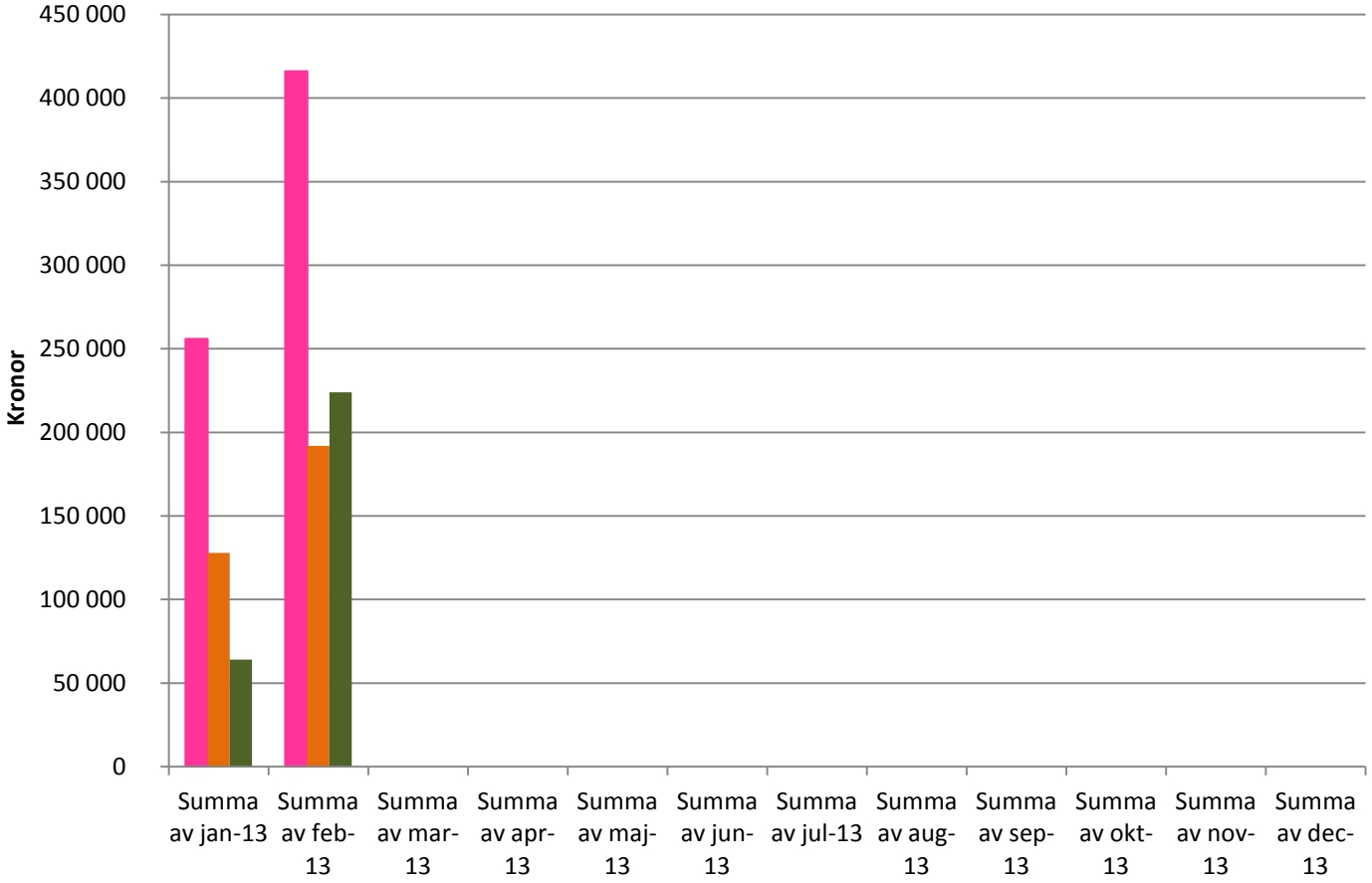

Inkluderar alla sjukhusvårdade fall, oavsett om de är recidiv eller nya, samhälls- eller sjukhusförvärvade.

Baserat på det som ger högsta utfallet av administrativa respektive kliniska koder.
Diagnostext: Enterokolit orsakad av Clostridium difficile
Kontakttyp: Vårdtillfälle
År: 2013

2013…..

- Riktlinjer införda i hela landstinget
- ”Best Guess” Uppföljning av varje ny C Diff patient 8 veckor tillbaka
- Resultat presenteras varje månad
- Kontinuerliga möten mellan verksamheterna
- **Antibiotika** Korrekt antibiotikaanvändning är nödvändigt för att minska risken för Clostridieinfektioner

Framgångsfaktorer

Patientfokus

Tydligt uppdrag

Samverkan alla professioner

Dialog/informationsmöten regelbundet

Städrutiner

- detaljerade standardiserade
- byte från Virkon till KLORIN

Hygienkunskap generellt

Antibiotikaförskrivning

Landstinget i Jönköpings län

Inger.hansen@lj.se
Gunilla.wivast@lj.se
Maria.gunnman@lj.se
http://www.lj.se/index.jsf?nodeId=26223&nodeType=13

Landstinget
i Jönköpings län